N°. 119.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIËN:
Van één tot vijf regels . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer . . . . 0.15.
Behalve 35 cts. zegelgeld.

WOENSDAG 12 OCTOBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . f 2.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 2.80.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN en KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 60, Ned. Cour.

BERIGT.

De Uitgevers vestigen de aandacht van den handel in het algemeen en van de lezers dezer Courant in het bijzonder op de rubriek »ADVERTENTIËN« in dit Dagblad geopend.

Overal in ons vaderland in aanzienlijken getale verspreid, beloven Advertentiën, in deze Courant tegen zeer billijken prijs geplaatst, door de duizende lezers, aan wie ze onder de [illegible], de vruchten, welke men van Advertentiën verwacht.

Berigten van geboorte, huwelijk en overlijden worden door de uitgevers, gratis, in DE INDIËR opgenomen.

JOH. NOMAN EN ZOON.

Wij hebben dezer dagen (in ons N°. 115) een stuk geplaatst, ons van eene geachte hand toegezonden, onder het opschrift »Bezuiniging van f 1,500,000 's jaars«. In dat stuk werd beweerd, dat het Gouvernement nog altijd, voor den vervoer zijner producten uit Indie naar Nederland, omtrent f 30 per last meer zou betalen, dan een particulier: dit meerdere werd door den schrijver van het artikel aangemerkt als een geschenk door het Gouvernement aan de reeders gedaan, ten bedrage van minstens f 1,500,000 's jaars, en tevens werd het door hem onbegrijpelijk geacht, dat het publiek, en vooral de bewoners onzer landprovinciën, daar niet meer tegen opkwamen.

Wij deelen de in dat stuk ontwikkelde gevoelens geenszins, en hebben lang geaarzeld eer wij tot het besluit kwamen, om het te plaatsen; maar reeds meermalen was ons gebleken, dat die denkbeelden nog vrij algemeen verspreid waren en ingang vonden, en dat artikel meenden wij, gaf ons ongezocht aanleiding, om het min juiste dier denkbeelden kortelijk aan te toonen, en zoo doende bestaande vooroordeelen, zoo mogelijk, te doen verdwijnen.

[illegible] van feiten en uiteenzetting [illegible] meenen wij, daartoe voldoende [illegible].

Op last van het Gouvernement [illegible] maatschappij op 1 Januarij 185[illegible], den [illegible] jaren bestaanden vrachtprijs van f 120 per last [illegible] alle producten, verminderd met tien gulden, en dus gebragt op f 110 per last.

Hoewel de toenmalige stand der vrachten dien maatregel scheen te billijken, vond hij tegenkanting bij vele reederijen, bepaaldelijk in Amsterdam; maar men heeft geëindigd met er zich aan te onderwerpen.

Wij hebben hier niet te beoordeelen of het tijdstip voor die vrachtvermindering juist gekozen was. De steeds toenemende goudproductie van Californie en vooral van Australie, begon toen reeds aan den wereldhandel eene geheel andere rigting te geven; de uitvoer van goederen en personen vermeerderde in eene vroeger ongekende verhouding; de vraag naar schepen nam in gelijke mate toe, en voor ieder die den loop der zaken met aandacht volgde, was eene rijzing der vrachtprijzen niet twijfelachtig meer.

Die algemeene rijzing der vrachten is dan ook niet uitgebleven: reeds in het begin van dit jaar bragt de landmail uit Java noteringen van vrachten mede, weinig verschillende van de door de Maatschappij besteedde; later zijn daar geheel gelijke, enkele malen zelfs hoogere vrachten bedongen door particuliere schepen.

Er moet echter altijd verschil zijn, of de Handelmaatschappij krijgt niet één enkel schip; hare bevrachtingen toch zijn, om verschillende redenen, niet zoo voordeelig als die van een particulier; bij haar heeft men veel meer last, tijdverlies en onkosten; bij haar moet men zich aan bepalingen onderwerpen, waarvan men bij een particulier niets weet. Kan zij die bezwaren opheffen? Wij betwijfelen het: een bepaald onderzoek daaromtrent schijnt wenschelijk; zij zou anders welligt genoodzaakt kunnen worden, de vracht te verhoogen.

Hoe dit zij, dit is zeker, dat indien de Handelmaatschappij op dit oogenblik iets van hare vrachten afnam, zij van niemand een enkel schip meer zou krijgen.

In de tegenwoordige omstandigheden geeft men zeer weinig meer om de maatschappij en hare bevrachtingen; het is reeds gebeurd, dat zij geene schepen genoeg heeft kunnen krijgen, [illegible] op de gewone voorwaarden [illegible] Wij meenen zelfs, dat de verzending der producten uit Java, reeds meermalen vertraagd is uit gebrek aan scheepsruimte. En toch heeft de factory (*) de bevoegdheid, om, zoodra er behoefte aan middelen tot verzending bestaat, en er aan bevrachte en aanbevolene schepen tevens gebrek is, elke gelegenheid tot afscheping der producten aan te grijpen. In dat geval is de factory niet aan de in Nederland vastgestelde vrachtprijzen gebonden, maar vermag de benoodigde ruimte tegen de vracht van den dag in te huren. Particuliere vrachten zijn reeds meermalen op Java verkozen, boven vrachten voor de maatschappij, omdat particuliere vrachten voordeeliger waren.

Had de schrijver van het ingezonden stuk deze omstandigheden gekend, hij zou zeker eene vrachtvermindering van f 30 per last niet als mogelijk voorgespiegeld hebben. Op dit oogenblik toch zijn de reeders baas, en niet de bevrachters, en dit is nu over de gansche wereld zoo.

Kan er dan nu iets gedaan worden? Wij geven in bedenking, of het niet raadzaam zou zijn, om het systema van aanbesteding der vrachten, niet hier, maar op Java te beproeven. Dit ware wederom een stap verder tot den normalen toestand, die op dit oogenblik zou kunnen gedaan worden, zonder te veel belangen te kwetsen: een maatregel, die ons veel voorzigtiger voorkomt, dan de nu aan de factorij verleende bevoegdheid, om de benoodigde ruimte tegen de vracht van den dag in te huren.

Kan de maatschappij hier te lande niet genoeg schepen bekomen, en zijn er geene schepen, wier bevrachting aanstaande is, op Java, en door de maatschappij aan de factorij aanbevolen, om bij onstentenis van reeds ingehuurde scheepsruimte, van eene vervroegde bevrachting in aanmerking te komen, dan zeker zou aanbesteding op Java kunnen beproefd worden, zonder een enkel belang te kwetsen.

[illegible] enkel woord nog over het beweren, dat [illegible] dat vooral de bewoners der [illegible]

Wij [illegible] provinciën [illegible] belangen tegen elkander over stellen; wij zijn dit vooral ongaarne in koloniale aangelegenheden. De tijden zijn voorbij, waarin de welvaart van andere, vooral van naburige rijken, met leede oogen werd aangezien, omdat men meende dat eigen welvaart en bloei daardoor benadeeld werd. Men heeft leeren inzien, dat toenemende welvaart van andere landen door toeneming van handel en onderling verkeer, nieuwe bronnen opent voor eigen welvaart. Is dit waar, en wie zal het meer ontkennen, [illegible] hoe veel meer moet dit [illegible] deelen van een en hetzelfde rijk. De groote uitvoer der producten van onzen landbouw en van onze fabrieken, doet ook de landprovinciën inzien, hoe belangrijk de zeehandel voor haar is; wederkeerig waarderen de zeeprovinciën beter dan voorheen, het hooge belang van den landbouw en der fabrieken, ook in de meest afgelegene landprovinciën, omdat de vervoer dier producten hare scheepvaart en handel verlevendigt.

Die overtuiging begint alom door te dringen, en zal dit gedurig nog meer, omdat iedereen het kan zien en opmerken: als het koloniale belangen geldt, dan is het nog steeds, als of alleen onze zeesteden daar belang bij hebben.

Dat het tegendeel waar is, behoeft geen betoog; maar de overtuiging van die waarheid is nog te weinig doorgedrongen. Het is bijna het eenige middel dat nog overgebleven is, om den ouden naijver der gewesten te doen herleven. Verre is het van ons te denken, dat dit het doel zou geweest zijn van den schrijver van het ingezonden stuk, wij zijn van het tegendeel overtuigd, maar wij meenden die uitdrukking niet onopgemerkt te mogen laten, omdat de overtuiging nog niet algemeen is, dat allen, bewoners van land- zoowel als van zee-provinciën, een gelijk belang hebben, bij de welvaart van, en bij den handel en de scheepvaart op onze kolonien en bezittingen, als eene van de gewigtigste bronnen van welvaart voor het *geheele* Rijk.

(*) Zie de Mem. van Beantwoording op het voorloopig verslag over het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850, pag. 4, n°. 10.

Het schijnt, dat ook de anti-revolutionnaire partij niet geheel is gerustgesteld door de beschouwingen van de *Indépendance Belge* over de verhouding tusschen Nederland en België. Ook haar schijnt welligt het bepaald ontwijken van de behandeling van het voorname punt: hoe is de verhouding tusschen Frankrijk en België en kan daaruit de in het oogloopende toenadering tusschen het eerstgenoemde land en Nederland verklaard worden? meer beteekenend te zijn dan een volkomen stilzwijgen over de zaak zou geweest zijn.

Met genoegen zien wij, omtrent dit punt, *de Nederlander* éene lijn trekken met »*de Grondwet.*« De aanhaling uit »*de Nederlandsche gedachten*« (III. p. 159) kan ons niet dan aangenaam zijn.

»Een stelregel der Nederlandsche politiek is, Frankrijk en Franschen invloed te wederstaan. Zoo dikwijls men aan Belgie denkt, moet vooral ook hierop worden gelet. De historie heeft ons getoond hoe onveranderlijk het streven naar eene *barrière* [illegible]

»De bevestiging van den Troon van LEOPOLD zou minder bedenkelijk voor Holland zijn, dan de deeling van Belgie tusschen Frankrijk en ons, welke somtijds in dagbladen aangeraden wordt, maar die een geleidelijken overgang daarstellen zou tot gedwongelijke onderwerping aan Fransch geweld.«

Onze homogeniteit met de anti-revolutionnaire partij, omtrent dit punt, gaat nog verder [illegible] ven wij, wat *de Nederlander* [illegible] zegt naar aanleiding van [illegible] *Journal de Bruxelles.* [illegible] dat het alleen van de Belgische dagbladen afhangt om te beletten, dat ten aanzien van de vrijheid van drukpers eene wijziging in de Belgische constitutie zal eischen. Uit liefde voor hun land zouden de Belgische dagbladen zich behooren te onthouden van elke inmenging met de zaken in Frankrijk, opdat het zich niet met de Belgische aangelegenheden bemoeije.

Te regt wordt hier opgemerkt:

Eene redenering die zeer opmerkenswaard is.

Strenge afkeuring verdient het, wanneer de periodieke drukpers aan vreemde gouvernementen, door persoonlijke beleedigingen van staatslieden of hoofden der Regering, *billijke* [illegible] *ergernis geeft.*

Maar wij zouden niet gaarne gehouden [illegible] bewaren [illegible]

[illegible] te maken [illegible] buitenlandsche gouvernementen, aan de lessen van Historie en Staatsregt ter toetse te brengen.

Elke toegeeflijkheid zal door verdubbeling van eischen worden gevolgd, en het is reeds *onderwerping* wanneer men zegt: de Grondwet zal niet, op last van Frankrijk worden veranderd, mits gij het genot uwer grondwettige regten prijs geeft; *de vrijheid van drukpers* zal worden behouden, *mits er geen gebruik van worde gemaakt.*

Ga, om uwe onafhankelijkheid niet te verliezen, te werk *als of zij verloren was.*

Eene opmerking zij ons evenwel geoorloofd. De Heer VAN HALL schijnt reeds goede vorderingen in de politiek van het Fransche gouvernement [illegible] ben gemaakt; want ook *onze* Minister van [illegible] sche Zaken beklaagde zich, in de [illegible] »de vermetelheid van een buitenland[illegible] zich verstout had zich met *onze* [illegible] te bemoeijen.«

Het *onvermogen* schijnt [illegible], dat men zich tot een enkel [illegible]

Nederlanderachtigheden.

[illegible] der vrienden" en [illegible] eene groote discussie te [illegible] over het beginsel en leerstellingen, [illegible] dagelijks meer van den [illegible]

Wij hebben aangetoond [illegible] op wat wijze het [illegible] geschrift van Dr. FRUIN wordt wederlegd.

Thans moet ook [illegible] woorden over de *studiën* van v. R. in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* gezegd worden. En hoe geschiedt dit?

Door het gebruik maken van een *universeel geneesmiddel!* Ter verdediging van beginselen en leerstellingen tegen *onderscheidene* aanvallen, in aard en strekking *onderscheiden*, moeten »de vrienden" gebruik maken van de kunst van den beroemden HOLLOWAIJ.

Voor *alle* ziekten zijn de pillen onovertrefbaar; voor *elken* aanval is dezelfde wederlegging *probatum*.

De *Nederlander* (N°. 1011) neemt de proef van dergelijke wanhopige kuur.

Fragmenten, gesneden uit de reeds bekende verdediging tegen Dr. FRUINS geschrift, worden nu op de wonde gelegd, door v. R. geslagen. Op v. R. wordt »toepasselijk" verklaard, wat tot Dr. FRUIN is gezegd, en viceversa.

Deze soort van discussie is »bij uitnemendheid doeltreffend"; want zij bewijst, dat tegen v. R. evenmin als tegen Dr. FRUIN *geredeneerd* kan worden. Met personen, die, wars van anti-revolutionnaire taalwendingen, onbeschaamd genoeg zijn, om de dingen bij haar naam te noemen, is, inderdaad, voor »*de vrienden*" discussie onmogelijk. Dr. FRUIN en v. R. deelen hierin het welverdiende lot van »*de Grondwet*," naar wier hoofd, zoo dikwerf *de Nederlander en demeure* is gesteld, de banvloek wordt geslingerd.

Zie, onder anderen, N°. 1011.

In plaats van te bewijzen, dat de *citaten* van »*de Grondwet*" niet toepasselijk zijn, dat *de Nederlander* niet heeft gedaan, wat hem ten laste wordt gelegd, wordt geantwoord met de vragen:

Is op die wijs eene doeltreffende polemiek denkbaar?

Is het vreemd zoo niemand gaarne als hoofdredacteur bekend staat?"

De methode van den beroemden HOLLOWAIJ!

Buitenland.

ENGELAND.

De graanmarkten hier te lande zijn veel kalmer geworden; de houders trachten hunnen voorraad te gelde te maken; de speculatie heeft, voor het oogenblik zoo goed als opgehouden en doet zich, even als in Frankrijk, eene neiging tot prijsvermindering kennen, niettegenstaande de nog aannemelijke graanprijzen in het noorden van Europa. De aanvoeren uit Odessa te Marseille en uit de Vereenigde Staten te Havre hebben de prijzen weder tot staan gebragt.

— De buitenlandsche handel dezes rijks is in Aug. ll. weder met 20 pct. gestegen, in vergelijking met hetzelfde tijdsbestek in 1852.

— Er zijn door middel der photographie valsche banknoten vervaardigd, die hoogst moeijelijk van de echte zijn te onderscheiden. Het bestuur der bank heeft [illegible] zoo spoedig mogelijk eene verandering in het [illegible] der banknoten te brengen, welke die vervalsching [illegible] maken.

— De Engelsche admiraliteit heeft (zoo als reeds kortelijk gemeld is) [illegible] den kommandant M'Clure, die [illegible] met de *Investigator* was vertrokken, tot het doen van nasporingen naar sir John Franklin, en van den kapitein Kellett, die in 1852 tot hetzelfde doel aan boord van de *Resolute* was vertrokken. Men heeft nog geen spoor hoegenaamd van de vermiste expeditie gevonden; daarentegen schrijft de commandant M'Clure, uit de baai van Mercy (Behrings-eiland), in April 1853, dat het hem gelukt is, de groote onderneming van een *noordwestelijken doortogt*, het geographisch vraagstuk, dat vier eeuwen heeft bezig gehouden, te volvoeren.

Hij heeft het geluk gehad niet één man der equipage te verliezen, niettegenstaande de buitengewone moeijelijkheden en gevaren van dien doortogt en van die scheepvaart te midden van ijsschotsen, waarvan de spitsen zich ter hoogte van 6 à 7 voeten boven het water verhieven [illegible] het gedeelte der ijsschots in zee wel 45 tot 70 [illegible] was. Er zijn volksstammen ontdekt, veel noordelijker dan men tot dusver te Wallaston en Victoria-land [illegible], en noordwaarts op het gedeelte lands, dat Prins Albert-land genoemd wordt.

Deze volksstammen zijn zeer zacht van aard en vriendelijk, en men heeft tevens veel koper in den [illegible] ontdekt. De inboorlingen [illegible] zich van om hunne wapenen aan te zetten. Zij schanen zeer verwonderd, dat het scheepsvolk er stukken op [illegible] als [illegible] van [illegible]

In [illegible] 1852 [illegible] de kommandant M'Clure [illegible] Melville-eiland [illegible], en [illegible] kapitein Austin, [illegible] Hij heeft [illegible] luitenant M'Clintock [illegible] waarin [illegible] zegt dat [illegible] levensmiddelen [illegible] meld. Hij heeft hieruit afgeleid, dat de nasporingen niet hooger zijn voortgezet en geen schip zoover was geweest. Sedert October 1851 werd de equipage van den *Investigator* op twee derden van het rantsoen gesteld, een half pond vleesch per dag, in eene luchtstreek waar de kommandant zegt, dat zij gemakkelijk vier pond hadden kunnen gebruiken.

Op de hoogten, die de baai omringen, heeft men veel damherten en ander wild gevonden. Dit kwam zeer te pas tot aanvulling van het tekort der levensmiddelen. Het eenige gedeelte der correspondentie van kapitein Kellett, dat tot dus verre bekend is, is gedagteekend uit Melville-eiland, 7 Maart.

Die kapitein berigt, dat veertien dagen geleden M'Clure zich bij hem heeft vervoegd, dat allen wel waren, maar dat de bemanning half dood van honger was. De kapitein zegt reeds eenige zijner manschappen te hebben afgezonden om door de Baffins-baai terug te keeren, en een klein gedeelte der manschap met de *Mackenzie* naar huis te hebben gezonden.

De aankomst van den kommandant Inglefield bij de admiraliteit, ll. Vrijdag morgen ten vier ure, met de depêches van de noordelijke expeditie, heeft natuurlijk veel opziens gemaakt. De togt van den kommandant M'Clure zal in Europa eene buitengewone belangstelling opwekken. Een zijner luitenants, de heer Cresswell, de overbrenger zijner depêches, levert door zijne tegenwoordigheid een sprekend bewijs van het groote feit, de ontdekking van den Noordwestelijken doortogt, welke is ten uitvoer gebragt, zonder dat men eenig ongeluk te betreuren had, op eene reis, die drie jaren geduurd heeft. De kommandant M'Clure was eerste luitenant van het schip van sir James Ross, de *Enterprise*, op den eersten togt tot opsporing van sir John Franklin, en werd na die dienst bevorderd. Hij nam vervolgens deel aan den tweeden togt, en begaf zich in de Behrings-straat met kapitein Collinson, die hem in 1850 verliet om zich naar Hongkong te begeven. Maar de heer M'Clure poogde in het N. W. te overwinteren. De kapitein Kellett, kommandant van den *Herald*, kwam nog juist bij tijds om [illegible] ijsstreken te zien vertrekken.

Kapitein Kellett riep den kommandant terug, maar de heer M'Clure sprak tot zijn chef deze woorden Nelson waardig: »Ik kan niet blijven; ik vertrek op mijne eigene verantwoordelijkheid." Dit was de laatste zamenkomst van den *Investigator* aan deze zijde van den Noordpool, en, zonderling, dezelfde kommandant M'Clure en dezelfde kapt. Kellett ontmoetten elkander de volgende maal aan de andere zijde van de pool. De heer Kellett was de man, die den heer M'Clure en zijne moedige zeelieden van den dood redde en hun hulp bood, om die bijna bovenmenschelijke onderneming te volvoeren, die hij eerst verboden had te beproeven. Eere aan den heer M'Clure en aan het land, dat hem met zijne roemrijke zending belastte. De heer M'Clure, zegt de *Morning Herald*, zeide ons, toen hij Engeland verliet: »Ik zal Franklin opsporen of den doortogt ontdekken." Het land zal zooveel geestkracht en stoutmoedigheid weten te beloonen.

Het dagboek van den heer M'Clure is zeer belangrijk. Bijna overal waar de kapitein inboorlingen heeft ontmoet, heeft hij in hen een volkstam gevonden met [illegible] zachtaardige zeden, meer [illegible] het volgende:

»Bij het krieken van den dag, zien wij den straat van Barrow vol ijs. Wij besluiten er te overwinteren, en, een goed beschutte plaats vindende, werpen wij er het anker op 74,6 graden noorderbreedte en 117,54 westerlengte. Dezen nacht zijn wij door het ijs bezet en hebben onze ligging niet verlaten. De plaats is uitmuntend. De stroomen, langs de kusten der IJszee, schijnen in meerdere of mindere mate onder den invloed te staan van strijdige winden, zonder eenigen twijfel bestaat er aan de westkust van het eiland Baring, een doorgang naar het oosten. Eens hebben wij twee knoopen afgelegd bij kalm weder, en de overtuiging erlangd dat de stroom uit het westen komt. De winden, die het meest op de kusten van Amerika en in de Wallesstraat heerschen, zijn N. O.; maar hier zijn ze Z. Z. W. tot N. W.

Een schip zou weinig kans hebben het Westen te bereiken door de IJszee, daar de stroom langs de kust te eng en de wind tegen is, en het ijs onoverkomelijke hinderpalen oplevert; maar door de Wallesstraat en de kust van Amerika geloof ik dat de doortogt kan geschieden. Het drijfhout is zeer talrijk op de Oostkust der straat en langs de kust van Amerika vindt men veel wild. Op de hoogten vindt men overvloed van rendieren, hazen [illegible] winter [illegible] Wij hebben het geluk gehad [illegible] meer dan 4000 pond van [illegible] voorzien, [illegible] der bemanning was en is nog uitmuntend [illegible] hebben geen verlies en ook in het minst niet [illegible] geleden.

Ik heb het voornemen, als het kan, in dit jaargetijde naar Engeland terug te keeren, na het eiland Melville en Leopold-haven te hebben aangedaan; maar indien men niets meer van mij hoort, zullen wij waarschijnlijk in de ijsschotsen der IJszee medegesleept zijn, of naar het westen van het eiland Melville, waar elke poging om ons hulp aan te brengen, nutteloos zijn zou. Elk schip, dat in deze streken komt, wordt noodwendig verbrijzeld. Het beste is dus, den voorraad te bergen, of een schip in eene haven te zenden, en zoo hulp te brengen aan de overgeblevenen der bemanning. Wij hebben geen spoor, geene aanwijzing hoegenaamd gevonden, om te onderstellen dat de expeditie van sir J. Franklin ooit deze kusten hebbe bereikt."

Dit berigt is in 1852 door den heer M'Clure nedergelegd op eene plaats, van waar zij, eenigermate toevallig, bij de admiraliteit [illegible]

In eene depêche, gedagteekend Barings-eiland 10 April 1853, doet de heer M'Clure zijne ontwerpen kennen voor 1854, en wijst de te nemen maatregelen aan om hem op te sporen of hulp toe te brengen, zoo men, na een zeker tijdstip, geen berigt meer van hem hoorde.

»Welk ook, zegt hij, het einde moge zijn van deze langdurige, doch niet nuttelooze reis, ik hoop dat gij den raad wel zult willen overtuigen, dat ik, in mijn geheel gedrag, geleid ben door het besef van mijnen pligt om tot het uiterste het doel van den togt ten uitvoer te brengen, en hoewel het mij niet gelukt is aanwijzingen te erlangen betreffende het lot onzer landgenooten, geloof ik dat de diensten, bewezen door het overtrekken van eene groote uitgestrektheid weegs, de ontdekking van een uitgebreid land, ten deele bewoond door een eenvoudig, tot dusver onbekend volk, en bovenal de juiste kennis van dezen doortogt tusschen den Atlantischen Oceaan en de Stille zuidzee, die sedert zoovele eeuwen door het zeevarend Europa te vergeefs gezocht is, zoodat het bestaan daarvan zelfs als eene fabel werd aangemerkt, ik hoop dat dit alles belangrijk genoeg zal aangemerkt worden, om van den raad eene gunstige schatting onzer diensten te erlangen."

— Zoo als wij reeds zeiden, heeft de kommandant Inglefield van den *Phoenix* de depêches van den heer [illegible], en er een uittreksel aan den admiraliteit-raad [illegible] Inglefield geeft zijnerzijds, verslag van het verlies van het [illegible]schip *Breadalbane*, dat den 21 Augustus op het eiland Beechy vergaan is door dat het tegen de ijsschotten stootte, die evenzoo den *Phoenix* zouden verbrijzeld hebben, indien de buitengewone vaste bouw van dit schip dit niet verhinderd had.

De kommandant verhaalt de voornaamste gebeurtenissen van den togt van den *Phoenix*, en vermeldt den dood van den heer Bellot, een moedigen franschen officier, die uit zucht naar ontdekkingen, in de noordelijke zeeën was henen gelokt. De heer Bellot is, terwijl hij depêches bragt van Sir Edward Belcher en eene ijsschots had beklommen, door eene windvlaag neergerukt en in zee verdronken. Twee matrozen, die zich met hem op een klein [illegible] de kust bevonden, hebben zich gedurende 30 uren zonder voedsel door den stroom [illegible] gedreven, maar hebben gelukkig [illegible] hunne depêches, [illegible] gelukkig hebben deze manschappen [illegible] geleden om nog in dienst te blijven. [illegible] malen is de *Phoenix* op het punt geweest onder de drijvende bergen dezer ijsstreken te verdwijnen.

Kortom, het is thans bijna zeker, dat men zal moeten afzien van het ontdekken van sir John Franklin. De koene zeevaarder zal een slagtoffer zijner stoutmoedigheid geworden zijn, maar zijn verlies zelfs zal der wereld en der wetenschap nuttig zijn geweest, en een nieuwe naam heeft zich voor altijd eenen, onvergankelijken, roem op het gebied der wereld-ontdekkingen verzekerd.

FRANKRIJK.

De keizer en de keizerin zullen den 13 naar Compiègne vertrekken.

— De graaf Bacciochi, die, zoo men verzekert, met eene geheime zending naar Wurtemberg was vertrokken, is van daar te Parijs teruggekeerd.

— De graanprijzen schijnen hier te lande hun hoogste punt te hebben bereikt; zij vertoonen te Parijs en op de meeste andere voorname graanmarkten des lands eene neiging tot daling. Te Havre is ook de prijs van het Amerikaansche meel eenigzins gedaald.

BELGIE.

Nadat de Fransche regering de inkomende regten nopens het slagtvee voorloopig afgeschaft heeft, [illegible]

weduwe hier te lande tot zoodanige afschaffing ook levendiger geworden, daar de prijs van het vee steeds hooger wordt en er slechts weinig aan de markt komt. In het Luxemburgsche en elders wordt veel voor Fransche rekening aangekocht.

PRUISSEN.

Op het oogenblik dat de keizer van Rusland naar Berlijn is gekomen, heeft het de aandacht zeer getrokken, dat een betoog in een ministerieel blad is verschenen, waarin de vraag onderzocht wordt, of in de tegenwoordige omstandigheden, Pruissen zich voor of tegen Rusland zal verklaren. Het blad noemt de ongerustheid, deswege bestaande, [illegible] natuurlijk; want in beide gevallen zou Pruissen, immers naar luid van de jongste berigten uit Turkije, zeer ligt in eenen oorlog kunnen gewikkeld worden. Pruissen kan niet vijandig tegen Rusland handelen, zoolang het eene gezonde behoudende staatkunde volgt; maar het kan ook, ten opzigte van de thans behandelde vraag, niet *voor* Rusland zijn, voor zoo verre men daardoor eene gewapende tusschenkomst verstaat. Het Russisch-Turksch geschil is, luidens het ministeriële blad, voor alsnog niet in zulk een naauw verband met de belangen van Pruissen, dan dat het den oorlog boven den vrede zou verkiezen. Daarenboven wijst het blad op de nieuwe instellingen van Pruissen.

„Deze, zegt het, zijn nog van zeer jonge dagteekening; tot hare bevestiging en ontwikkeling behoeven wij bovenal den vrede. Het eerste schot uit een Pruissisch kanon, zou in onze werkplaatsen, in onze fabrijken, in onze landbouwbevens hoogst nadeelig en belemmerend werkzaam zijn. Dit is boven allen twijfel verheven. Maar als men dit weet, dan mag en moet men ook niet vertrouwen van Zr. Mjs. regering verwachten, dat zij, welken loop de gebeurtenissen ook nemen, altijd slechts zoodanig zal handelen, als het belang van Pruissen en het welzijn des Vaderlands haar voorschrijven.

„Daarom komt het, onzes inziens, ook geenszins te pas, zich aan angstige bezorgdheid omtrent de naaste politieke toekomst over te geven. Mogten de oorlogzuchtige berigten zich al bevestigen, dan nog zou, naar onze overtuiging, een geheel buitengewonen, niet te voorziene zamenloop van omstandigheden moeten plaats hebben om het mogelijk te achten, dat Pruissen ten aanzien van het Russisch-Turksche geschil eene andere houding zou kunnen aannemen, dan die eener eerbiedopleggende *onzijdigheid*."

Hetzelfde blad spreekt ook een gerucht tegen, alsof de Berlijnsche dagbladen zouden gewaarschuwd zijn, om bij hunne redeneringen over de Russische staatkunde de noodige omzigtigheid in acht te nemen; en zegt dat de dagbladen niet uitsluitend met opzigt tot de Russische staatkunde, maar in het algemeen eene vermaning ontvangen hebben, om zich van hatelijke uitvallen tegen bevriende mogendheden te onthouden.

DENEMARKEN.

Men meldt uit Kopenhagen, van den 6 October, dat de [illegible] begrooting voor de dienst 1854—55 [illegible] voor het Deensche aandeel, voor de [illegible] 30,000 rijksdaalders wordt aangevraagd.

De president van den raad heeft de wijziging van de Grondwet des lands thans bepaaldelijk tot [illegible] gebragt, en verzocht, dat dit onderwerp zoo spoedig mogelijk behandeld worde.

De koning heeft voor het eerst van zijn regt van *veto* gebruik gemaakt, door de wet niet te bekrachtigen, welke in de vorige zitting is aangenomen, betrekkelijk de zamenstelling van de gemeenteraden.

GRIEKENLAND.

De ministeriële crisis is hier te lande voor het oogenblik geëindigd, door de bijlegging der geschillen tusschen de ministers van financiën en oorlog, welke [illegible] gegeven.

[illegible] geruchten van eene nieuwe leening door de Grieksche regering tegen.

De koning en de koningin zouden eerlang weder een togt naar onderscheiden gewesten doen.

SPANJE.

De bijeenroeping van de Cortes schijnt wel in beginsel bepaald te zijn, doch er heerscht nog steeds onzekerheid nopens het tijdstip, waarop die bijeenroeping zou plaats hebben. Waarschijnlijk zou het besluit den 10, den verjaardag van de koningin, uitgevaardigd en de zamenkomst op den 19 vastgesteld worden.

Bij gelegenheid van den verjaardag der koningin zouden tevens andere maatregelen worden genomen, welke van den verzoenenden geest des tegenwoordigen bestuurs blijk zo geven; er zou eene algemeene kwijtschelding van straffen, ten behoeve van de Spaansche dagbladpers, verleend worden.

RUSLAND.

Behalve dat dit rijk de vrije scheepvaart op de rivier Amur, in het noorden van China, heeft verworven, hetwelk een groot voordeel voor zijne betrekkingen met Kamschatka enz. opent, heeft het de betrekkingen met Midden-Azië weder meer bevestigd. Sedert lang was de onderneming voorbereid, om in de landstreken oostwaarts van het meer Aral den Russischen invloed te versterken, en in dit jaar is die poging, welke met veel moeite gepaard ging, eindelijk gelukt. De zeeroovers van het zuidelijke Turkestan zijn daardoor onderworpen. De generaal Perowski heeft de krijgsbewegingen geleid en onder anderen de vesting Akmas moeten veroveren. De indruk, welke deze gebeurtenis in de streken van Midden-Azië gemaakt heeft, is reeds blijkbaar, doordien de Khan van Khiwa zich gehaast heeft, den wensch te doen kennen, om met Rusland vriendschappelijke betrekkingen aan te knoopen. Als een bewijs van de zorg en moeite, waarmede deze expeditie voorbereid is, kan de omstandigheid strekken, dat twee tot ondersteuning der militaire operatiën bestemde schroefstoombooten, die in Zweden gebouwd waren, door geheel Rusland langs de kanalen en de Wolga naar de Kaspische zee en van daar te land naar het meer Aral gebragt werden, om al verder langs de rivier Sir Daria levensmiddelen en krijgsbehoeften aan de troepen toe te voeren.

Bij eene keizerlijke ukase is het den jongen lieden van minder dan 21 jaren verboden, Rusland te verlaten, om welke redenen of voorwendsel ook, [illegible] aan de overige Russische onderdanen de vrijheid om zich buiten 's lands te begeven, aan nieuwe regelen is onderworpen.

TURKIJE.

De jongste tijdingen uit Konstantinopel, van 2 Oct., gewagen er steeds van, dat de Sultan den oorlog aan Rusland verklaard heeft, en dien werkelijk zou aandoen, indien dat land binnen 40 dagen de Donau-vorstendommen niet ontruimd had.

Het is nu de vraag of de Sultan, na het vernemen van de meer vredelievende houding van het Westen en na het hervatten der onderhandelingen, bij dat besluit zal blijven, en in elk geval of die mogendheden in genoemd tijdsbestek niet eene diplomatische uitkomst aan de zaak zullen weten te geven.

De onderhandelingen schijnen echter altijd met zekeren klem vergezeld te zullen gaan. Immers de *Times* verzekert in zijn n°. van den 10, dat tusschen de kabinetten van Engeland en van Frankrijk steeds de beste verstandhouding bestaat; dat beide die mogendheden, hoe gesteld ook op den vrede, bereid zijn om Turkije, des gevorderd, gewapender hand te ondersteunen. Zij verlangen zich te houden aan de bepalingen van het Weener ontwerp, gewijzigd in den geest der door Turkije voorgestelde veranderingen, en zijn ongeneigd om, zoo als de Keizer van Rusland begeert, eene [illegible] verklaring van de oorspronkelijke nota te geven. Dit besluit is den Keizer kenbaar gemaakt, en de *Times* hoopt, dat de overtuiging, dat Engeland ten allen tijde in staat is om tot den oorlog over te gaan, indruk op dien Vorst zal maken.

In den jongsten tijd is, vooral door het dagblad van Augsburg, veel gewaagd van verregaande mishandelingen, welke tegen Christenen in Turkije zouden gepleegd zijn. De Turksche regering heeft die beweringen niet alleen gelogenstraft, maar zelfs aangeboden door middel van een onpartijdig onderzoek het bewijs te leveren [illegible] zeggen zij, die alleen [illegible] om het Russische beschermheerschap als noodzakelijk te doen voorkomen.

De Parijsche *Constitutionnel* verzekert, dat de Porte, door de tegenwoordigheid van het Engelsche en Fransche smaldeel gerust gesteld, noch de haar aangebodene hulp der uit hun land verdrevene revolutionairen aannemen, noch de godsdienstige hartstogten der Turksche bevolking tot hare verdediging inroepen wil.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Het ontwerp van wet tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Lands-drukkerij voor 1854 heeft in de Afdeeling aanleiding gegeven o. a. tot de volgende opmerking:

Er worden, gelijk bekend is, door de Lands-drukkerij van de aldaar ten koste van een of ander der departementen van algemeen bestuur gedrukte stukken, aan particulieren, die daartoe aanvraag doen, tegen betaling van bepaalde prijzen exemplaren afgegeven. Nu wenschte men door de Regering te worden ingelicht: 1°. of de baten, welke het gevolg van die verstrekkingen zijn, niet in dit artikel behooren te worden vermeld? 2°. omtrent de wijze, waarop die baten in verrekening gebragt en verantwoord worden.

De Regering heeft daarop geantwoord: Sedert 1836 wordt de Lands-drukkerij niet meer gebezigd tot het *uitgeven* van werken voor *eigen* rekening. De taak dezer instelling is tot *drukken* beperkt. Zoo het noodig is een ter Lands-drukkerij gedrukt werk voor het publiek verkrijgbaar te stellen, wordt daarin, buiten eenige medewerking van die instelling, van wege het betrokken departement van algemeen bestuur voorzien door tusschenkomst van eenen particulieren boekverkooper of op eenige andere geschikte wijze. Van het getal exemplaren voor het publiek tot den verkoop bestemd, wordt aan de algemeene Rekenkamer kennis gegeven, en hij, die met den verkoop of de uitgifte is belast, moet, volgens art. 89 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), aan dat collegie rekening doen. Daar de drukkosten, van de Lands-drukkerij betaald, uit de hoofdstukken der staatsbegrooting worden gekweten, wordt, wederkeerig, de opbrengst van het verkochte, onder de „verschillende ontvangsten en toevallige baten", als inkomst van het Rijk geboekt.

's Gravenhage, 11 October.

Z. M. heeft 1°. aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen op hun verzoek eervol ontslag verleend, te weten: in Noordbrabant: 1ste afd., 3de bat., staf, aan H. de Quay, als majoor-kommandant; in Zuidholland: 3de district, 3de half-bat., 2de compagnie, aan W. A. A. Huijgens, als kapitein, en hem tevens vergund de uniform der schutterij en de onderscheidingsteekenen aan den rang van kapitein verbonden, voortdurend te blijven dragen; in Friesland: 1ste afd. 1ste bat., 1ste comp., aan C. Buwalda, als kapitein; 2de afd., 1ste bat., 5de comp., aan K. W. Rinsema, als 2de luit.; in Groningen: [illegible] aan J. G. Spandaw, als 1ste luit.; [illegible] als 1ste luitenant bij de 1ste comp. van het 3de half-bat. rustende schutterij in het 3de dist. der provincie Zuidholland; 3°. bij de rustende schutterijen in de navolgende provincien te benoemen: in Noordbrabant; 1ste afd., 3de bat., staf, tot majoor-kommandant J. Walter, thans kapitein bij de 3de comp. van het bataillon; in Gelderland: 1ste afd., 3de bat., 1ste comp. tot kapitein U. Aubin Wilkens, vroeger 2de luit. bij de dienstdoende schutterij, te Deventer; in Zuidholland: 3de district, 3de half-bat., 1ste comp., tot 1sten luit. C. van Dorp, thans 2de luit. bij de 2e comp.; tot 2den luit. P. G. van Lom, thans adjudant-onderofficier; 2de comp.; tot kapitein R. van der Schoot thans 1ste luit.; tot 1sten luit. K. Kraay Ez., thans 2de luit.; tot 2de luits. M. E. van Noohuis en J. A. Charbon; in Noordholland: 4de bat., 1ste comp., tot kapitein W. L. L. Eschauzier, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. K. Reedeker, thans 2de luit.; tot 2de luit. C. Risins, thans schutter, en D. Reedeker; 2de comp., tot 2den luit. S. F. Sieverts, thans [illegible]; tot 1sten luit. A. F. H. E. van Hasselt, thans schutter; 5de bat., 2de comp., tot kapitein K. Peereboom jr., thans 2de luitenant; tot 1sten luit. J. P. M. Oosterman, thans schutter; tot 2de luit. C. Kaaskooper en P. Cos; 3de comp. tot kapitein dr. P. J. Hollman, thans 1ste luitenant; tot 1ste luit. N. A. van Leenen jr., thans 2de luit.; tot 2den luit. C. Peereboom Kz.; in de prov. Zeeland: half-bataillon n°. 1, tot 2de luit., mr. D. A. Berdenis van Berlekom en J. W. de Raadt; bataillon n°. 4, tot kapit. J. du Bois, thans 1ste luit., en J. H. Hennequin, thans 1ste luitenant-adjudant; tot 1ste luit.-adjudant S. A. de Smidt, thans 2de luitenant; tot 1ste luit. W. P. V. Hennequin en H. S. de Smidt, thans 2de luits; tot 2de luits. J. le Roy, thans sergeant, J. L. Croin, thans fourrier, en H. G. Fokker, thans schutter; in Friesland: 1ste afd., 1ste bat. [illegible] tot 1sten luit. jhr. R. C. van Cumingha, thans 2de luit. bij de 2de comp.; 2de comp., tot 2den luit. IJ. D. van der Werf, thans sergeant; 2de afd., 1ste bat., 5de comp., tot 2den luit. J. T. de Haan, thans 2de luit. à la suite bij het 1ste bataillon der 3de afdeeling; 3de afd., 1ste bat., staf, tot 1sten luit.-adjud. H. H. Schotanus à Steringa Lemke, tot 2den luit.-kwartierm. G. Zandstra, vroeger 1ste luit. bij het 3de bat.; 1ste afd., 2de bat., staf, tot majoor-kommandant mr. C. van Eysinga, thans 1ste luit. bij de 1ste comp. van het bataillon; 1ste comp., tot 2den luit. D. Ocoma Sieperda, thans sergeant-majoor; 2de comp., tot 1sten luit. P. H. van der Veer, thans 2de luit. bij de 1ste compagnie; in Groningen, 2de bat., staf, tot majoor-kommandant mr. M. Sichterman van de Brake, 4de comp., tot 1sten luit.-adjud. O. W. de Rochefort, thans 2de luit. bij de 2de comp. van het bataillon.

* Men verneemt dat het onderzoek van de Staatsbegrooting voor den jare 1854, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-generaal is ten einde gebragt. Reeds houden zich de Commissien van Rapporteurs bezig met het opmaken van hare verslagen over de verschillende ontwerpen, die tot de begrooting betrekking hebben. Tot dat deze zullen zijn opgemaakt en de antwoorden der Regering deswege ingekomen, zijn vele leden der Kamer huiswaarts gekeerd, [illegible] men in de eerste dagen geene zittingen der Kamer te [illegible]

* Gisteren, Maandagavond is te Scheveningen eene eerste haringschuit, reeder T. de Jager Gzn., schipper D. van der Zwam, aangekomen met eene lading van 38,000 stuks, die dezen morgen verkocht is. Volgens berigt van genoemden schipper zoude er op de Engelsche kust geen haring zijn en zouden onze visschers zich alzoo verpligt hebben gezien zich naar halver zee te begeven, alwaar eenige haring gevangen wordt.

* Heden heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad tot het maken en leveren van drie ponten, te leggen op nader te bepalen punten, in de Ringvaart van den Haarlemmermeerpolder, voor de gemeente ook met rijtuigen, [illegible] polder en de aangrenzende gemeenten. Dat werk is aangenomen door den heer W. van [illegible] te Haarlem, voor *f* 1950.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn aangegeven op 10 Oct. 9 choleralijders, 8 hersteld en 6 overledenen.

* Men meldt ons uit ZIERIKZEE, dat zich ook aldaar op den 6den dezer de cholera heeft geopenbaard; er kwamen tot heden voor 4 gevallen; 2 lijders zijn er bereids aan bezweken, 2 zijn er nog in behandeling.

Even als de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij heeft Z. M. de Koning gelast, dat aan de arbeiders op het Loo, gedurende den winter, het verhoogd zomerloon zal worden uitbetaald, wegens de duurte der levensmiddelen.

Op den 8sten dezer vertrok van HELLEVOETSLUIS, het schip *Rosa Standish*, kapt. Magna, bestemd naar New-York, aan boord hebbende 139 Duitsche en 17 Hollandsche landverhuizers.

Men meldt, dat de persoon, die eene premie van *f* 500 uitloofde, om nog eene poging te wagen tot redding der equipaadje van het Pruississche barkschip *Liverpool*, den 26 Sept. voor Texel gestrand (waardoor de reddingsboot van de Cocksdorp gehaald zijnde, op den volgende morgen nog één man werd gered) is de heer J. L. Kikkert, notaris op het eiland Texel.

△ Bij de meer en meer klimmende duurte der levensmiddelen, en de tot nog toe niet verhoogd geworden arbeidsloonen, heeft men, ook te ARNHEM, een adres aan Z. M. den Koning der Nederlanden ontworpen, en ter teekening doen leggen, voor alle ambachts- en arbeidslieden te Arnhem en in het Schependom dier stad wonende, in welk adres Z. M. eerbiedigst wordt gesmeekt, in Hoogstdeszelfs wijsheid, zoodanige maatregelen te doen daarstellen, waardoor de minst onontbeerlijke levensbehoeften, als: aardappelen, brood, spek, vet, zout, zeep enz., tot verminderde prijzen mogen worden verkrijgbaar gesteld. Dit adres, eerst slechts een paar dagen ter teekening liggende, bevat reeds een aantal handteekeningen.

Men schrijft ons uit *Maastricht*. De directie van de Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij heeft bij programma bekend gemaakt, dat ter gelegenheid van de openstelling van die baan, de volgende feesten zullen plaats hebben: Woensdag 19 October, des avonds ten 7 ure, optogt met muzijk bij fakkellicht. Donderdag, 20 Oct. van half 8 ure des morgens zal eene speciale trein met daartoe uitgenoodigden naar Aken vertrekken, ten einde van daar ten 9 ure, met den eeretrein terug te komen, door de muzijk van het Groote Harmonie-Gezelschap vergezeld. Bij het station te Maastricht wordt de trein door de muzijk van de Société des Fanfares ontvangen en verwelkomd. Van daar vertrekt het gezelschap met twee stoombooten op de Maas naar Slavante en zal eene wandeling met fakkellicht door den St. Pietersberg plaats hebben, ten 2 ure feest in de redoute te Maastricht, ten half 7 ure vertrek van een specialen trein naar Aken, groot concert in de nieuwe zaal van de koninklijke harmonie en algemeene illuminatie. Vrijdag, 21 October, des morgens ten 11 ure, musikaal feest op de groote markt, des namiddags volksfeesten op het Vrijthof, waarbij de societeit Momus brood en bier aan de armen zal uitdeelen en ten slotte, des avonds, groot bal door de societeit der redoute te geven.

Varia.

Het postwezen in Rusland.

Het *Journal de Saint-Petersbourg* deelt het verslag van de administratie der posterijen over het jaar 1852 mede. Dit stuk geeft een overzigt van de maatregelen, in den loop van dat jaar genomen tot verbetering van de dienst der posterijen in het algemeen, van den toestand der daartoe bestemde fondsen en van de correspondentie.

Het eerste gedeelte zet de voordeelen uiteen, die het gevolg zijn geweest van het aanleggen van den spoorweg van St. Petersburg naar Moscou, waarlangs de correspondentien dagelijks per postwagen worden verzonden, zonder den Zondag daarvan uit te zonderen, en wel in 24 uren; het deelt de bijzonderheden van de nieuwe diensten mede, die op verschillende punten des Rijks georganiseerd of verbeterd zijn, zoowel voor de betrekking met het binnen-, als met het buitenland, die vermeerderd en bespoedigd is geworden. Het Russische briefport is eveneens verminderd geworden, ten gevolge van de portovereenkomst tusschen Pruissen en Groot-Brittannie gesloten en door overeenkomsten tusschen de Duitsche postvereeniging en den Helvetischen Bond. Eindelijk is eene nieuwe postvaart van Europeesch Rusland en Caucasie uitgegeven.

Dit eerste gedeelte van het verslag eindigt met statistieke opgaven nopens de beweging der reizigers. Het cijfer der reizigers in postkoetsen is noodwendig afgenomen sedert de daarstelling van den spoorweg van Moscou naar St. Petersburg; zij hebben, in 1852, 41.310 reizigers vervoerd, dat is 3500 minder dan in 1851. De te St. Petersburg bestaande rijtuigen voor de reizigers, die met de postkoetsen aankomen, hebben 2.277 personen naar hunne woning vervoerd. Ondanks de lage transport-prijzen van de postkoetsen, die in Rusland zoo gemakkelijk en zoo snel gaan, heeft die dienst aan den staat voordeelen opgeleverd, die besteed zijn voor het onderhoud van verschillende belangrijke gedeelten van de post-administratie.

De postdienst tusschen St. Petersburg en Stettin is bediend geworden door twee stoompaketbooten, die gezamentlijk gedurende den tijd, dat de vaart open ligt, 23 togten hebben gedaan, op de heen- en terugreis 3.592 reizigers hebben vervoerd en 134.862 puds 4 ponden koopwaren, zijnde 63.995 kub. voeten en 8 kub. duimen inhoud, hebben overgebragt. Het meerdere getal reizigers boven 1851 heeft 300 bedragen; het getal ingevoerde goederen is verminderd, dat van den uitvoer toegenomen.

In het tweede gedeelte, zijnde den loop der fondsen en der correspondentien, leest men:

«De inkomsten van de post-administratie zijn, 4,430.306 rbls. 62¼ c. geweest, dat is 23.760 rbls. meer dan in 1850. Trekt men er de onkosten af voor de post-directien, het transport der posten en couriers en de betalingen aan vreemde administratien voor het brievenvervoer, dan zijn de zuivere baten 1,369.532 rbls. 93¼ cop. geweest. Een derde bijna van deze som is door de post-directien in de beide hoofdsteden bijgedragen. Het getal brieven en paketten in 1851 voor particulieren verzonden, heeft 12,825.827 bedragen, dat is 501.436 meer dan in 1850. Dit cijfer wordt aldus verdeeld: enkele brieven 10,072.113, dito met geld 1,451.978, dito met andere zaken 1,008.480, paketten 293.261. Voor het port van brieven en paketten is, in 1851, 2,192,148 rbls. 87¼ cop. ontvangen. Met 1844 vergeleken, van welk tijdstip de tegenwoordige belasting dagteekent, zijn de ontvangsten van het briefport met 557.259 rbls. vermeerderd, maar met 1850 vergeleken, zijn zij met 7.839 rbls. verminderd. Deze tijdelijke vermindering is veroorzaakt door de wijzigingen in het briefport voor het Koningrijk Polen gebragt.

«De depêches en paketten door de openbare administratien verzonden, vormen een totaal van 15.606.523, te weten: depêches 15.2000.466, paketten 406.057. Volgens het geheele getal verzendingen blijkt, dat op 100 verzendingen, 55 door besturen, en 45 door particulieren hebben plaats gehad. Behalve de hoofdsteden en hare besturen, waar, zoo als wij reeds gezegd hebben, de particuliere correspondentie het grootst is, zijn de belangrijkste gouvernementen in dat opzigt die van Lijfland, Kiew, Yaroslaff, Tver; Novgorod en de stad Odessa. De gouvernementen die in dit opzigt het minst opleveren zijn die van Astrakam, Archangel en Olonets, maar houdt men de dun gezaaide bevolking in het oog, dan is hunne correspondentie niet zoo gering, als zij in den eersten oogopslag in vergelijking met andere gouvernementen schijnt te zijn.

«Het blijkbaar nut van de instelling van gestempelde enveloppen wordt bewezen door de jaarlijksche uitbreiding van het getal onder enveloppen verzondene brieven. In 1851 zijn 2.156.911 envelloppen verkocht, 445.000 meer dan in 1850. Het getal aldus verzondene brieven heeft, in 1851, 2.077.261 bedragen.

«De particuliere correspondentie met het Koningrijk Polen in het groothertogdom Finland heeft een totaal van 443.000 brieven en 7000 paketten opgeleverd, dat is 37.000 verzendingen meer dan in 1850.

«De correspondentie van Rusland met het buitenland is ook belangrijk toegenomen, met het vorige jaar vergeleken; zij levert een totaal van bijna 837.000 brieven en meer dan 8.700 paketten op, ontvangen en verzonden, hetgeen bijna 85.000 verzendingen meer dan in 1850 uitmaakt.

«Het cijfer der in 1851 verzondene kapitalen van alle postbureaux in het Rijk, vertegenwoordigt de totale som van 440.914.690 roebels, 61¼ kop, waarvan 227.008.754 aan den Staat en 213.905.636 roebels aan de particulieren toehoorden. Hierbij zijn niet de verzendingen van geld berekend, door instellingen van krediet in schuld en wisselbrieven, overdragten en andere acten gedaan, die de posterij als stukken beschouwt.

«De assurantie-premien voor het vervoer van geldswaarden hebben aan de port 1.739.534 rbls. 81 kop. opgeleverd, dat is 236.450 roebels meer dan in 1850. Deze premien benevens de overige inkomsten, de eerste en voornaamste bronnen van inkomst van de posterij, hebben in 1851 aan de schatkist 3.931.692 rbls. opgeleverd. In 1844, het tijdstip van de invoering vrn het tegenwoordige briefport, bedroegen die inkomsten slechts 3.028.977 rbls. hetgeen doet zien, dat die inkomsten in 7 jaren tijds met 900,000 roebels zijn vermeerderd.

«Ten einde de vooruitgaande beweging van het vervoer van kapitalen te beoordeelen, is het voldoende de hoegrootheid der sommen te vergelijken, zoowel aan den staat als van particulieren toebehoorende, in den loop den 20 laatste jaren verzonden. In 1831 bedroeg de totale som der met de post verzondene kapitalen slechts 188 millioenen, in 1843, 274 millioenen, in 1851, 440 millioenen. Daaruit volgt, dat gedurende de twaalf eerste jaren, onder het vorige port, die som slechts met 86 millioenen was vermeerderd, of gemiddeld met 7 millioenen per jaar; terwijl gedurende de acht laatste jaren sedert de invoering van het tegenwoordige port, de som dier kapitalen met 166 millioenen is vermeerderd, of met bijna 21 millioenen per jaar.

«Behalve de bovengemelde som van verzekerde kapitalen, zijn in 1851, zonder dat die formaliteit vervuld werd, nog 23,241,019 zilveren rbls. verzonden. De waarde der paketten door de openbare besturen met assurantie verzonden, heeft 93.600 r. bedragen. Nadat het verslag alle mogelijke inlichtingen over den omloop der kapitalen heeft gegeven, besluit het met eene vergelijking van de post-directien van Moscou en St. Petersburg over 1851 en 18.. Het resultaat daarvan is, dat de ontvangsten bij de directie te St. Petersburg met 64.000. rbls. en met 37,00.. bij die van Moscou zijn vermeerderd.

«De communicatie door de hulpkantoren verkrijgt jaarlijks meer belangrijkheid. In den loop van 1852 werden door de hulpkantoren te St. Petersburg 393.294 brieven onder eene eenvoudige enveloppe, 46.687 onder gestempelde enveloppen, 16.929 billetten en 910.612 nummers van dagbladen, in het geheel 1,367.522 stuks verzonden, terwijl te Moscou 253,561 brieven en 14.642 billetten verzonden...

Advertentiën.

KIES-DISTRICT HAARLEM.

Bij de *vrije keus* voor een lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, wordt door eenige kiezers uit de stad Haarlem als candidaat voorgesteld:

Mr. H. A. A. VAN BERKEL

die bij de verkiezing niet minder dan 22.. stemmen op zijnen persoon vereenigde.

(135)

Laatste Berigten.

LONDEN, Dingsdag, 12 Oct. De *Times* zegt dat de meest volmaakte overeenstemming bestaat tusschen de kabinetten van Engeland en Frankrijk. Beide zullen, des noodig, Turkije door kracht van wapenen ondersteunen. Zij volharden bij de voorwaarden der Weener nota, met de aanneming der door de Porte verlangde wijzigingen, en weigeren toe te geven aan Ruslands eisch eene verklaring aan de oorspronkelijke nota toe te voegen. Keizer Nikolaas heeft van dit besluit kennis genomen, en de *Times* hoopt dat de overtuiging, dat Engeland altijd gereed is ten strijde te trekken, op hem van invloed zal zijn.

WEENEN, 9 Oct. Men beweert, dat de Koning van Pruissen de rol van bemiddelaar tusschen de Porte en Rusland heeft op zich genomen.

De stoombooten van de Donau-maatschappij hebben de vaart op den Beneden-Donau, van Orsova af, gestaakt.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 11 October 1853.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	61¼ ⅜ ⅜
Dito Certificat.	3	74⅛
Dito dito	4	93⅛ 3/16
O. I. Leening.	4	
Amort. Syndic.	3½	92⅜
Hand.-Maats.	4½	
Belgie.		
Certificaten.	2½	
Dº *Rothschild.*	2½	
Frankrijk.		
Obligatien.	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	21 9/16 ⅝
Dito Buitenl.	3	45⅝
Dº Binnenl. ⁶/m.	3	40⅞ 41 41
Bew. Sp. Com.		5⅜ 7/16
Amort. Schuld.		[illegible]
Portugal.		
Londen nieuwe	5	[illegible] 38
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	106¼
Dito 1828/1829	5	
Cert. 1831/1838	5	
Dito Dito	4½	
Dito *Hope*	4	
Dito *Stieglitz.*	4	89
Dito dito 5e Ser.	4	
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito	6	
Polen.		
Obligatien	4	83¼
Oostenrijk.		
Metalliek	5	77¾ 8
Dito bet. Amst.	5	90½ 91 91..
Dito letter B.	5	90½ 91 9..
Dito 1847	2½	40⅛
Dito 1851/1852	2½	40 1/16

Braz. bij Roths. p. s. 500 5 pct. 97⅞; Mexic. te Londen 3 pct. 28⅜, ⅛, 28; dito Onb. 23; Gren. Uitgest. 8⅜, ¼; Ecuador 3⅞.

Handel en variatie waren heden over het geheel van weinig beteekenis; de stemming was echter over het geheel iets flaauwer.

FRANKFORT, Maandag, 10 Oct. 5 pct. Metal. 81½; Loten fl. 250 118; Bankactiën 1360; 1 pct. Spanje 21½; 3 pct. dito 40⅝; wissel op Weenen 107.

De markt was algemeen flaauwer.

LONDEN, Maandag 10 October. Consols op tijd 92⅛; Mex. nieuwe 3 pct. 24; Portug. 4 pct. 42½; Spanje 1 pct. 21⅝; Rusland 4½ pct. 97¼; dito 5 pct. 113.

PARIJS, Maandag 10 October. Fransche 4½ pct. ex. c. 100.60; dito 3 pct. op t. 73.30; Spanje Binn. 3 pct. 41.. dito 1 pct. 21⅝; Russen 4½ pct. 94½; N. Metal. 92½.

WEENEN, Maandag 10 October. Metall. 1852 5 pct. 9.. dito Lett. B 107; Loten fl 250 131; Lomb. Venez. .. Bankact. 1287; Zilver 11½; Wissel Londen 10.52; Parijs 1..

MADRID, Donderdag 6 October. Spanje binn. 3 pct. .. dito nieuwe 1 pct. 22⅝.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te 's Gravenhage ..